

Konferencja na szczycie

W 2017 roku mija 10 lat od podpisania umowy o parkach siostrzanych (Sister Park Agreement) między Tatrzańskim Parkiem Narodowym a Parkiem Narodowym Gór Skalistych. Oba parki narodowe są zdecydowane kontynuować współpracę i podpisać trzecie już porozumienie na kolejnych 5 lat. Dzięki dorocznym konferencjom współpraca z amerykańskim parkiem została rozszerzona na wszystkie polskie parki narodowe, które czerpią z wzajemnych inspiracji i wymiany doświadczeń.

Kwietniowe spotkanie będzie dziesiątą już edycją konferencji organizowanych w różnych parkach narodowych Polski. Tytuł tegorocznego spotkania brzmi „Edukacja w parkach narodowych – od wiedzy do inspiracji”. Chcemy uświadomić uczestnikom konferencji, że w dynamicznie zmieniającym się świecie przed edukacją przyrodniczą wyrastają nowe wyzwania. Nowoczesne rozumienie edukowania wykracza znacznie poza przekazywanie wiedzy i kieruje się raczej w stronę inspirowania i zmieniania świadomości. Jest sprawą absolutnie nagłą wypracowanie nowych sposobów oddziaływania na kolejne pokolenia korzystające z parków narodowych, dlatego zapraszamy najlepszych praktyków z Europy, Stanów Zjednoczonych i Polski, którzy opowiedzą o metodologii i nowych narzędziach w tej dziedzinie. Zorganizujemy warsztaty terenowe, zaprosimy do udziału nie tylko pracowników parków narodowych, ale także przedstawicieli samorządów i szkół. Naszym celem jest zmiana myślenia o edukacji i zbudowanie systemu nadążającego za wyzwaniami współczesnego świata.

Dotychczasowe konferencje okazały się cenną platformą wymiany doświadczeń i poruszyły szereg tematów ważnych dla wszystkich parków narodowych. Ich uczestnikami – oprócz polskich parkowców – są zawsze specjaliści ze Stanów Zjednoczonych, a skład personalny jest uzależniony od tematyki. Przez ostatnich 10 lat rozmawiano o zasadach funkcjonowania systemu ochrony przyrody i udostępniania parków narodowych, prowadzeniu akcji ratunkowych, zarządzaniu wolontariatem, współpracy z organizacjami pozarządowymi, komunikacji, zastosowaniu nauki w procesie decyzyjnym i wielu innych. Ostatnia konferencja skupiła się na odbiorze parków narodowych z perspektywy użytkowników.

Spektakularne efekty współpracy z Amerykanami to m.in. dwa duże projekty: „Wolontariat dla Tatr” oraz „Przyjaciół Parku Narodowego”.

Program wolontariatu w Tatrzańskim Parku Narodowym działa od 2007 roku. Inspiracją i wzorem był program Volunteers in Parks organizowany przez National Park Service w USA. To największy w Polsce program wolontariatu w parku narodowym. Rocznie bierze w nim udział 200-400 wolontariuszy indywidualnych, którzy spędzają w Tatrach od kilku dni do kilku miesięcy. Są to głównie młodzi ludzie z całej Polski, ale także z zagranicy: Słowacji, Niemiec, Węgier, Włoch, Hiszpanii. Łącznie od początku programu w „Wolontariacie dla Tatr” wzięło udział ponad 1660 wolontariuszy (indywidualnych, długoterminowych). TPN posiada certyfikat Instytucji Przyjaznej Wolontariuszom. Wolontariusze wykonują kilkadziesiąt różnych zadań, z zakresu ochrony przyrody, zarządzania ruchem turystycznym i edukacji. Ilość godzin wypracowanych rocznie przez wolontariusz stanowi ekwiwalent kilku-kilkunastu pełnych etatów.

Przykładowe zadania z 2016 roku to m.in. sprzątanie szlaków turystycznych, czynna ochrona polan (grabienie siana), usuwanie roślin inwazyjnych, udostępnianie ekspozycji muzealnych, obsługa parkingu w czasie remontu, organizacja imprez edukacyjnych, obsługa punktu informacji

turystycznej, patrolowanie polan krokusowych.

TPN zapewnia wolontariuszom zakwaterowanie, ubezpieczenie, odzież służbową, szkolenie i bezpłatny wstęp do Parku.

Kolejny z dużych projektów prowadzonych przez TPN, które inspirację czerpały z amerykańskich parków to „Przyjaciel Parku Narodowego” - program edukacyjny skierowany do rodzin z dziećmi. Organizowany jest od 2015 roku w 5 małopolskich parkach: Tatrzańskim, Gorczańskim, Babiogórskim, Ojcowskim i Magurskim. Wsparcie naukowe zapewniają Wydział Leśny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Krakowska Akademia im. Andrzej Frycza Modrzewskiego. Program współfinansuje Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Krakowie. Dzieci otrzymują zeszyty edukacyjne wypełnione wieloma zadaniami. Po ich rozwiązaniu dostają dyplom i medal przyjaciela parku narodowego. Od momentu uruchomienia programu wydano 33 410 zeszytów edukacyjnych i wręczono 6170 medali przyjaciela parku.